

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Évesre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron fogadja.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 20 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 14. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

A napirend előtt felszólalt *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter. Minden magyar embert — ugymond — szegyenel töltenek el azok a botrányok, amelyek nap-nap után ismétlődnek és a sajtóban közöltetnek. A legujabb botrány az, hogy bizonyos hivatalos aktákat elloptak. Általánossá vált, hogy a sajtó megvesztegetéssel vádolják. Sokkal jobban tiszteltem a magyar sajtót, sem hogy arról ilyesmit föltételezni lehetne. Ezek az akták semmiféle titkot nem lepleznek. Egyszerűen arra vonatkoznak, hogy a múlt és a jelen kormány az évtizedek óta divó szokásnak megfelelően hirdetési átalányokat ad a lapoknak. Ezek az átalányösszegek sokkal kisebbek, mint amennyit a lapok a soronkénti közlésért számítanak.

Egy másik akta arra vonatkozik, hogy a kereskedelmi minisztérium tanulmányútra küldött ki egy hírneves szociológust (*Méray-Horváth Károlyt* — A szerk.), aki egyszersmind szolgálatot is tett a nemzetnek. Az aktákat ezennel leteszi a Ház asztalára. (Hosszantartó taps és éljenzés.)

Ezután áttért a képviselőház a napirendre: a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Grätz Gusztáv, Páló Sándor és Nagy

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

Ne ölj!

Irta: *Rafael Torommé.*

Ebben a hatalmas férfiban a régi katonai szellem csontosodott meg: szinte barmokat nevelt a keze alá kerülő emberekből. A tisztek nyugodtak lehettek: a Gascon őrmester vasöklei alatt nem szokott fegyvelebontás történni.

Egy napon a Plaza de Oriente sarkán álldogált a század egy legénye s Gascon meglátta. Pelao éppen a kedvesével beszélgetett. Az őrmester hátulról megkerülte őt, kirántotta a legény bajonettjét s lapos végével jót húzott a fejére.

— Így viseli a katona a fegyverét? — ordított rá dühösen a meglepett legényre.

A katona reszketett a dühtől, de feljebbvalója tekintete úgy megfékezte, mint az állatszeliidítő az éhes bestiát. Az őrmester a földre dobta a bajonettet s így szólt:

— Vegye fel és zárassa be magát holnapig. Takarodjék!

Pelao szó nélkül felemelte a fegyvert, visszatette hüvelyébe, de küzdött elébb magával, ne döfje-e az őrmester mellébe. Hanem az aranyzsinór s a katonai fegyvelem megtette

Sándor szakszerűen foglalkoznak a javaslat egyes pontjaival és a javaslatot elfogadják.

Ezzel az ülés véget ért.

A függetlenségi pártból.

Budapest, február 14. A függetlenségi pártkörben ma este a képviselők igen nagy számban jelentek meg. Élénken pertraktáltak a képviselőházban történt eseményeket és általános volt az a nézet, hogy *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter nagyon helyesen cselekedett, mikor az elloptott aktákat a Ház asztalára letette.

A néppárt és Günther Antal.

Budapest, febr. 14. A néppárt ma este *Rakovszky István* elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a politikai helyzettel foglalkoztak. Az erre vonatkozó vitát holnap folytatják. A néppárt megütözéssel látja azokból a kijelentésekből, amelyeket *Günther Antal* igazságügyi miniszter egyes küldöttségek előtt tett, hogy e kijelentések nem fedik azt az igazságügyi programot, amelyet a képviselőház elfogadott. A néppárt várakozással tekint *Günther Antal* ily irányú felvilágosításai elé.

A németbogsáni választás.

Németbogsán, február 14. *Bredicseánu* Koriolán mandátumának megsemmisítése következtében ma volt az itteni választókerületben az új képviselőválasz-

a magát, katonásan köszönt s eltávozott. De elnyomott hangon mormogta:

— Azon a napon, amelyen én kiszabadulok, te meghalsz!

Gascon ott maradt s beszélgetni kezdett a leánnyal. A leány szemrehányást tett neki, amiért oly keményen bánt Pelaoval. De amíg beszélt, önkéntelenül is összehasonlításokat tett közte és az őrmester között. Gascon herculesi alak volt, akin gyönyörűen megfeszült az uniformis. Lóra bevallotta önmagának, hogy az őrmester nagyon szép ember s hogy ő Pelao iránt sohasem érzett mást, mint barátságot. Egy faluban laktak s ennyi az egész. Ezt felelte az őrmester kérdezősködésére is. Erre az őrmester kijelentette, hogy Pelao nem fogja reggelig a börtönben tartani. Aztán egyébről beszéltek s mikor elváltak, találkát adtak egymásnak másnapra.

Gascon csakhamar meggyőződött róla, hogy Lóra tisztességes leány, aki futó kalandokra nem hajlandó. Szinte ellágyult a gondolatra a durvalelkű katona. Különös volt neki, hogy ezzel a leánnyal más hangon kell beszélni, mint a többivel. Beleszeretett komolyan a leányba s ez érzés átalakította egész kedélyvilágát.

De Pelao előtt sem maradt titok a dolog. Lóra már félig menyasszonya volt s a csaldott legény lelkében bosszuvágy lett urrá.

tás. *Weisz Julián* alkotmánypárti és *Branistye Valér* román nemzetiségi jelölt állottak egymással szemben. A választás késő este végződött azzal az eredménnyel, hogy *Weisz Juliánt* 526 szavazattöbbséggel megválasztották.

A románok óriási agitációt lejtettek ki, úgy hogy a hatóságok izgatás miatt elfogták *Popp Szilárd* lugosi ügyvédet, továbbá az aradi «Poporul Roman» című lap szerkesztőjét és *Petrovics István* nemzetiségi képviselőt. Minthogy *Petrovics István* annak az izgatásért reá kirótt büntetést már meg kellett volna kezdenie, a csendőrség *Petrovicsot Szegedre szállította*. Az oláhok több községben elvágták a telefondrótokat.

A vasutasok fizetésrendezése.

Mint Budapestről jelentik, a kereskedelmi minisztériumban tegnap délután folytatták a vasutasok szolgálati szabályzata és fizetésrendezése dolgában a tanácskozást, amely e hónap 8-án kezdődött. A tegnapi második ülésen, amelyen nem mint a multkor, a kereskedelmi miniszter, hanem *Szterényi József* államtitkár elnökölt, résztvettek a minisztériumoknak a vasuti igazgatóságnak és a különböző érdekelt csoportoknak ugyanazok a képviselői, akik az első ülésen voltak kiküldöttek. E tanácskozáson az elnöklő államtitkár kijelentette, hogy előbb a szolgálati pragmatikát kell elintézni, de nyomban utána a lehető leggyorsabban megoldják a fizetésrendezés kérdését is. A legközelebbi értekezletet szombaton délután öt órakor tartják. Tárgyalás alá kerül a harmadik fejezet, amely az alkalmazottak iskolai és gyakorlati képzéséről szól.

Alig várta a pillanatot, mikor ezt kielégítheti végre.

Gascon feleségül vette a leányt s ezzel egyidejűleg el is helyeztette magát egy vidéki helyőrséghez, hol az élet nem oly drága, mint nagy városban. Így történt aztán, hogy mikor Pelao kiszabadult, egyelőre kénytelen volt lemondani bosszúterveiről, mert nem tudta, merre keresse vetélytársát.

Évek teltek el. Gascon nyugalmas családi boldogságban töltötte napjait. Parancsnoka humanus ember volt s nem kizárta legénységét. Az asszony türelme és szelidsége egészen megváltoztatta a különben is mord Gascon lelkivilágát. Lassankint megunta a katonásdit s más eletpálya után vágyott, mely nem fosztja meg egész napokra a családjától. Legénységi iskolában sokszor tanított sikerrel s telebbvalói azt javasolták neki, próbálkozzék meg a tanítói pályán.

Nehéz, sok és türelmet igénylő munkájában Lóra hűségesen kitartott mellette. Mikor megszerezte a tanítói képesítést, egy granadai falucskába folyamodott állásért. Néhány évig élt itt, csendes nyugalomban, családjával. Épp oly atyai jószággal tanította a kicsinyeket, mint amily vaskézzel fegyelmelte egykor legénységét. E közben haja megfaheredett . . .

Egy napon Lóra gyermekét kézen vezetve

VÁROSI ÜGYEK.

* A városi képviselőtestület ülése.

A városi képviselőtestület holnap, pénteken este 6 órakor ülést tart a következő napirenddel:

Nyilvános ülés: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, indítványok és felszólalások. Indítvány a Via Salita egy részének szabályozása iránt. Indítvány a csolnai temetőben építendő hat sírbolt-fülke dolgában. A „Turul” czipőgyár itteni fiókjának felszólamlása a városi pótdó ellen. A királyi kormányzó leirata a honi ipar pártolását tárgyaló 1907. III. tezikki ügyében. A városi hivatalnokok nyugdíjszabályzatának módosítása.

Zárt ülés: A megüresedett tanácsnoki és egy irodatiszti állás betöltése választás után, a jelölő bizottság hármas jelölése alapján. A jogügyi bizottság nyilatkozata a villamos vasut nyomtatványai miatt beérkezett felszólamlás tárgyában. A tanítók 5 százalékos pótlékának kiutalványozása. Egyéb kisebb ügyek.

Pályázat orvosi állásra. A városi kórházban megüresedett másodorvosi állásra pályázatot hirdetnek. A folyamodásokat ez évi április 1-ig kell benyújtani a városi hatósághoz. Az orvosi állás 1400 korona évi fizetéssel, teljes ellátással és a kórházban való ingyenes bentlakással kapcsolatos. A pályázók csak magyar állampolgárok lehetnek, akik teljesen bírják az olasz nyelvet.

KÜLÖNFÉLE.

— Villásreggeli a kormányzónál.

Nakó Sándor gróf kormányzó a Fiumében időző téli hajóraj tiszteletere ma délután egy órakor villásreggelit adott a kormányzói palotában, amelyen a hajóraj tisztikarán kívül számos más meghívott előkelőség is részt vett.

— **A „Szigetvár” eltávozott.** A kikötőkben időző hadihajóraj „Szigetvár” nevű czirkálójaja ma délután eltávozott innen Pólába, hogy a kínai vizekre vigye az ott czirkáló „Franz Joseph I.” csatahajó régi személyzetét felváltó új legénységet.

— **A „Franz Joseph I.” Sanghaiban.** A haditengerészet parancsnokságához érkezett távirati jelentés szerint az osztrák-magyar hajóhad „Franz Joseph I.” nevű csatahajója Sanghaiba érkezett és három hétig fog ott maradni. A hajón semmi baj.

indult sétára, mikor egyszerre egy paraszt utját állta:

— Te vagy az? — kérdezte. — Lóra?

— Ugy hívják, — mondta az asszony.

— De ki vagy te?

— Nem is emlékezel reám? — mondta a férfi keserűen.

— Ah, istenem! Pelao!

Egy pillanatig zavartan álltak szemközt az egykori jegyesek, de aztán mint régi ismerősök kezdtek el beszélni. Az asszony elmondta sorsát, hogy mily jól bánták vele Gascon. A fiu arczán az izzó gyűlölet tüze vibrált.

Frissen, üdén állt előtte az asszony, akit egykor szeretett s ezt a kincset elrabolta tőle egykori felebbvalója! Véghetetlen dühvel télt meg a lelke. Hirtelen, kurtán bucsuzott el Lórától.

Az arca nyugodt és kemény volt, mikor azt mondta: Isten áldja meg! Pedig állati bosszuvágy tombolt a lelkében. Elhatározta, hogy vetélytársát meg fogja ölni.

Ott lesett rá az iskolaépület mellett. Zihált a melle s a vér zajos lüktetéssel zúgott a fülében. Egy alkalmas pillanatban belopódzott a terembe, mely Gascon osztálya volt. A szomszéd teremben folyt a munka.

Gascon ott ült a gyermekek közt, háttal Pelao felé. Hogy megváltozott! Alig mult negyven éves s haja már ezüstfehér!

A hajlott dereku ősz ember egy kis szőkefejú angyalkát tartott a karjai közt s a

— **Hangverseny.** A Hangverseny-Egyesület meghívására a hírneves Grünfeld-Bürger vonós-négyes hangversenyt ad holnap, pénteken este 8 órakor a Deák-szálló nagytermében. A négyes tagjai: Grünfeld Vilmos, Dansiger Antal, Berkovits Lajos és Bürger Zsigmond. Közreműködik a hangversenyen Gibara Emil zongoratanár is. A műsor a következő: 1. Volkmann R.: „Quartett”. 2. Godard: „Romance”. Popper: „Magyar rapszódia”. Játsza Bürger Zsigmond. 3. Glazounov: „Novellette”. 4. Dvorák: „Quintett”, „Dumka”.

— **Házasság.** Reigl Ernő eperjesi vasuti vendéglős márczius 5-én délután 4 órakor vezeti oltárhoz az itteni dómtemplomban Szentgyörgyi Melittát, Szentgyörgyi Ferencnek, a helybeli De la Ville-szálló tulajdonosának és a kassai vasuti vendéglő berőjének leányát.

— **A „Pannonia” érkezése.** A kivándorlókat szállító „Pannonia” Cunard-gőzös, amelyet holnapra vártak ide, csak szombaton érkezik meg kikötőnkbe.

— **Szápáry László gróf — ismeretlen tartózkodásu.** A hivatalos „Budapesti Közlöny” tegnapi száma a többi közt egy idézet közöl valami polgári pörben, amely azért érdekes, mert az alperes Szápáry László gróf, volt fiumei kormányzó, aki a szombathelyi törvényszék szerint ismeretlen tartózkodásu. Az idézés így szól:

969/1907. A szombathelyi kir. törvényszék közli, hogy Sömen Lajos dr. muraszombati ügyvéd által képviselt Kardos József muraszombati lakos ismeretlen tartózkodásu Szápáry László gróf nagybirtokos alperes ellen 6152 korona 60 fillér tőke és jár. iránti rendes keresetet adván be, a pórfölvételre 1907. évi április hónap 5. napjának délelőtt 9 óráját ezen kir. törvényszék pertárába kitűzte és hogy az ismeretlen tartózkodásu alperes képviselőre ügygondnokul Vratarics Iván dr. muraszombati ügyvédet kinevezte. Egyszer mind fölhevítik az ismeretlen tartózkodásu alperes, hogy a részére kirendelt ügygondnokot a czélszerű védelemre nevezze kellőleg utasítsa, vagy a bíróságnál más ügyvédet nevezzen, ellenkező esetben pedig mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa. Kelt Szombathelyen, 1907. évi január hó 26. napján. A szombathelyi kir. törvényszék.

— **Villamos vasut Abbáziában.** Nemsokára villamos vasut fogja átészni Abbáziát. A vasut, amint az engedélyokiratból kitűnik, a déli vasut Mattuglie állomásánál kezdődik és Voloscdán, Abbázián át Lovranáig fog vezetni. Egyvágányu vasut lesz, beépített te-

lőbbi csicsergő, apró jószág mosolyogva állta őt körül. Nagyon jó embernek kell lenni annak, akit a gyermekek így szeretnek!

Pelao égő tekintettel figyelte a jelenetet. Csalódást érzett. Ő azt a régi, büszke embert akarta megbüntetni, akit gyűlölt, akit halálra szánt. S helyette egy fehérhaju, fiatal aggas tyánt talált, akiért rajonganak a gyermekek. Hogy lehet erre gyilkos kezét emelni? . . .

Egyszer megcsendül a másik szobából a tanító hangja:

— Ne ölj! Gyermekeim, aki felebarátja életét elveszi, az nagy bünt követ el. Véres cselekedettel vét Isten ellen és egy egész családot foszt meg gondviselőjétől, tápláló atyjától, anyjától. A mindennapi kenyeret veszi ki a szájukból. A gyilkos az asszonyt védtelen özvegygyé teszi, a gyermekek elvesztik otthonukat, az éhség és hideg áldozatai lesznek, mert nincs, aki gondjukat viselné. . . Ezért mondja gyermekeim, a tiz parancsolat egyike: Ne ölj!

Pelao ott állt még mindig az ajtóban s valami mondhatatlanul fájó érzés nehezedett mellére. Két szeméből könnyek gördültek alá s ettől megkönnyebbült a szíve. És mikor Gascon az óra végeztével imádkoztatni kezdte a gyermekeket, megbékült lélekkel mondta ő is utánuk:

— És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek! . . .

rületeken vagy az országuton 12 km., saját pályatesten 18 km. menetsebességgel. A vasut, amelynek hossza 12 km., Mattuglie után hatalmas ívekkel követi az országut szerpentinjét. A vonatokat 20 perces időközökben indítják.

— **Uj osztrák szabadhajózási társaság.** Mint Triesztből írják, egy felszolt osztrák magánvállalatból a napokban „Lusino” név alatt 2-4 millió korona alaptőkével uj osztrák szabadhajózási társaság alakult, amelynek hajóparkja három, összesen mintegy huszezer tonnás gőzsből áll. Az uj társaság vezetői közt van Vay Ödön báró is.

— **Tengerészeti kiállítás.** Az Egyesült Államok Virginia államának Norfolk nevű városában tengerészeti kiállítás lesz ez évi május hótól november haváig. Ez alkalommal nagy nemzetközi hadihajószemlélet is rendeznek az ottani vizeken. A világ valamennyi tengerészállama résztvesz a szemlén. Magyarország és Ausztria két czirkálóját küld ki az érdekes ünnepekre.

— **Görgőpálya Fiumében.** A Gregeren és Schwarz kikötői építvállalat, amely nagyobb partfeltöltési munkákat vállalt a fiumei petróleumkikötő és a torpedógyár között, a szükséges kőanyag szállítására görgőpályát épít, amelyre a kereskedelemügyi miniszter az engedélyt már megadta.

— **A kikötőből.** Az Osztrák Lloyd „Nippon” nevű gőzöse, amely tegnap érkezett ide, 14,000 bál gyapotot hozott Calcuttából a Forgalmi Bank számára. — A „Franz Ferdinand” osztrák Lloyd-gőzös szombaton érkezik Fiuméba Kobe japán kikötőből. A hajó személyzete a magával hozott japán és kínai csecsebecsüket szokás szerint áruba bocsátja a hajón.

— **A befagyott Fekete-tenger.** Bukarestből táviratozzák: A Fekete-tengeren napok óta borzasztó vihar tombol, az időjárás rendkívül hideg s a meddig Szulinából a szem ellát, a tenger mindenütt be van fagyva. A „Stiria” osztrák Lloyd-gőzös, amely Konstantinápolyból Szulinába akart menni, utközben óriás jégtáblák közé került, amelyek közül nem bír kiszabadulni. Az osztrák-magyar Duna-bizottság segítségére küldött egy hajót, amelyet most ugyanez a katasztrófa fenyeget. A vihar és a jég miatt a hajók most már egyáltalában nem hagyhatják el a kikötőket.

— **Egy Lloyd-gőzös balesete.** A „Helios” Lloyd-gőzös Görögországba menet a mult vasárnap éjjel 2 órakor Toier közelében nekiment egy görög vitorlásnak, amely Velenczéből téglát szállított Alexandriába. Az összeütközés olyan erős volt, hogy a vitorlás azonnal elsülyedt. A hajó személyzete a kapitányon és egy utason kívül megmenekült. A „Helios” is súlyos sérüléseket szenvedett s kénytelen volt Triesztbe visszatérni, ahol javítás alá veszik.

— **Leesett a vonatról.** Dersics Ferencz vasuti kiségitő fékező ma délután Fuzsine és Lokve között leesett a vonatról és a kerek közé került. A szerencsétlen emberen tizennégy kocsi gázolt keresztül s a kerek mind a két lábát levágták. Ma este 7 órakor az 1008. számú személyvonat behozta a súlyosan sebesültet Fiuméba és az állomárról a mentők a városi kórházba szállították. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Dersics, bár oly szerény állást foglal el a vasutnál, hat gimnáziumi osztályt végzett ember.

— **Hajók forgalma.** Ma a fiumei kikötőbe érkezett a „Britania” olasz gőzös Sampognaro kapitány parancsnoksága alatt Triesztből. — Elindult a „Byzanz” német gőzös Holst kapitány parancsnoksága alatt Velencze érintésével Hamburgba; az „Albania” osztrák gőzös Marinkovich kapitány parancsnoksága alatt Triesztbe; az „Adria” Adria-gőzös Marseilleba.

Az Adria-társaság hajóinak forgalma: **Érkezett:** „Adria” febr. 12-én Tangerből Fiuméba; „Andrássy” febr. 12-én Valenciából Fiuméba; „Jókai” febr. 11-én Bordeauxból Newportba; „Lederer Sándor” febr. 12-én Valenciából Marseilleba; „Szóchenyi” febr. 10-én Londonból Cardiffba; „Tibor” febr.

11-én Cardiffból Velenczébe; «Deák» február 13-án Bordeauxból Newportba; «Stefánia» febr. 14-én Santosból Triesztbe. — **Elindult:** «Andrássy» febr. 13-án Fiuméből Valenciába; «Árpád» febr. 11-én P.-Maurizióból Nizzába; «Kálmán király» febr. 10-én Messinából Rotterdamba; «Nagy Lajos» febr. 12-én Sebenicóból Cataniába; «Matlekovits» febr. 12-én Fiuméből Londonba; «Rákóczi» febr. 11-én Palermo-ból Messinába; «Stefánia» febr. 11-én Cataniából Triesztbe; «Tisza» febr. 11-én Messinából Cataniába; «Kassa» febr. 13-án Messinából Cataniába; «Adria» febr. 14-én Fiuméből Marseilleba; «Szápáry» febr. 14-én Triesztből Fiumeba.

— **Menetrendváltozás a fiume-buccari-i hajóvonaton.** A Fiume és Buccari közt fennálló hajószolgálatban február hó 15-én új menetrend lép érvénybe, mely szerint az indulás Fiuméből d. e. 9:30 és d. u. 4 órakor, Buccariból Fiumeba pedig reggel 7 és d. u. 1 órakor történik.

KÖZGAZDASÁG.

+ **A Fiumei Kereskedelmi Bank mérlege.** A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság most teszi közzé 1906. december 31-éig terjedő nyolczadik üzleti évének mérlegét, amely kikötővárosunk e jelentékeny pénzintézetének további egészséges fejlődéséről tesz tanúságot. Ugy a banküzlet, mint az áruüzlet terén igen kedvező üzletvére tekintet vissza a Fiumei Kereskedelmi Bank, ami abban jut legeklatánsabban kifejezésre, hogy az intézet körültekintő vezetőségének az egy millió koronányi alaptőke közel 9 százalékos kamatozását sikerült elérnie.

A mérlegszámok részletes adatai a következők:

Vagyon: Pénztári készletek K. 131,345.71, váltótárca K. 687,629.58, értékpapirtárca K. 364,346.91, előlegek értékpapírokra folyószámlában K. 6,216,822.17, adások K. 1,457,586.78; összesen K. 8,857,731.15.

Telér: Részvénytőke K. 1,000,000.—, tartalékalap K. 85,000.—, takarékbetétek és hitelezők K. 7,666,984.03, átmenő tételek K. 16,753.99, **nyereség egyenleg** K. 88,993.13; összesen K. 8,857,731.15.

Az igazgatóság a f. hó 28-án tartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a tartalékalap jelentékeny dotálása és a folyó évre átviendő telemek (több mint 1 százalékos) elővétel levonása után a részvényesek között a tavalyi 5 százalékkal szemben az idén 6 (hat) százalékos osztásért szét.

+ **A külkereskedelmi forgalmi statisztika új szabályozása.** Az 1907. évi XXIII. törvénycikk értelmében a külkereskedelmi statisztikai adatok szolgáltatása 1907. január hó 1-től való érvényesüléjéig szabályoztatott. Az erre vonatkozó 1600/1907. szám alatt kiadott kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet az adatszolgáltatás körül eddig követett eljárástól több lényegesen eltérő intézkedést tartalmaz. A m. kir. központi statisztikai hivatal ez eltéréseket, valamint az adatszolgáltatásnál követendő eljárás főbb eleveit egy rövid tájékoztatóban ismerteti, melyet a nevezett hivatal fiumei kirendeltsége az érdekelt cégeknek postai úton díjtalanul megküld, s bármely érdeklődő félnek készséggel rendelkezésre bocsát, ha ez iránt hozzájárul. Az adatszolgáltatásra a vasuti forgalomban használandó új árunyilatkozati űrlapok a vasuti állomás áruváltóinál, a tengerhajózási pedig egyelőre az «Adria» m. kir. tengerhajózási és a Magyar-helvát tengeri gőzhajózási

vállalatnál szerezhetők be s később még a m. kir. vámkirendeltségeknél is kaphatók lesznek.

+ **A Magyar Villamossági Részvénytársulat** vasárnap tartotta Budapesten tizenharmadik rendes közgyűlését **Matlekovits** Sándor v. b. t. t. elnöklésével. Az előterjesztett évi jelentés szerint a fogyasztók számának emelkedése miatt a vezeték-hálózatot ki kellett bővíteni és újabb két főkábelt fektettek le. Az év folyamán 1273 új fogyasztót kapcsoltak be. Az év végén a vezeték-hálózatához kapcsolt fogyasztási helyek 9,201,979 watt áramigénybevétel képviselnek. Az újonnan lefektetett vezeték hossza 15,324.15 méter és az összes vezeték-hálózat 166,985.90 méter hosszúságú. Az évi tiszta haszon 939,948 korona 78 fillér. A részvényeseknek 8% os osztalékul 640,000 koronát fizetnek ki, részvényenként 16 koronát; 120,000 kor.-t külön tartalékba helyeznek, 129,023 kor. 33 fill.-t az új számlára visznek át. A fölmentés megadása után beválasztották az igazgatóságba: **Matlekovits** Sándor dr., **Mechwarth** András, **Zipernovszky** Károly és **Havas** Emil (új); a felügyelő-bizottságba pedig **Kónyi** Manó, **Wellisch** Alfréd és **Rechnitz** Béla (új). A társulat 13. sz. osztalékszavényei március 1-től fogva 16 kor. összegben a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank váltja be.

+ **Fiume áru- és hajóforgalma.** A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áru mennyisége az 1906. év december hónapjában 499,898 métermázs és 119 darab, az elszállított pedig 789,398 mm. és 21 drb. volt. Az 1906. évben a fiumei kikötőbe érkezett áru mennyisége 5,826,839 mm. és 5629 drb., az innen elszállított áru mennyisége pedig 7,600,743 mm. és 372 drb. volt. A behozatal az 1905. évhez képest mintegy 253,700 mm.-val, a kivitel pedig körülbelül 194,600 mm.-val csökkent. A behozatal csökkenését a tengeri-behozatalnak 1,400,000 mm.-val való kevesbedése idézte elő, de azonkívül csökkent még az árpa és korpá behozatala is, és az ezeknél mutatózó nagy csökkenést nem bírta ellensúlyozni több áru, különösen a hántolatlan rizs, olajos mag, bor, ásványzén és pirszén, foszfátöld, aszfalt, román és portlandcement, fémáru stb. behozatalánál mutatózó emelkedés. A kivitelben a buza, zab, hántolt rizs, bab, liszt, magnézit, papiros-anyag, hajó, jármű, stb. kivitel emelkedett, de ezzel szemben több fontos kivitteli cikknek, így a cukornak, árpának, tengerinél, nyers műfának, dongának stb. jelentékeny csökkenés mutatkozik. Összes kivitelünk alatta marad az előző év eredményének. A hajóforgalom adatai szerint a fiumei kikötőbe az 1906. évben 8077 hajó érkezett és pedig 7475 rakományal és 602 üresen. A rakományal érkezett hajók közül 6079 gőzös és 1396 vitorlás volt, az üresen érkezettek közül 220 gőzös és 382 vitorlás.

Ékszervásárlóknak! A magyar közönség figyelmét felhívjuk **Engelsrath J.** ékszerüzletére, mely czég Fiumében az Adamich-terén (a hajóállomással szemben) és Abba-ziában az Angolina fűrdőpavillonban gazdag raktárt tart Moretti- s egyéb Quarnero-különlegességekben.

BUSSINPIEOLLO
FRICZI PENSIO.
MAGYAR CSALÁDI OTTHON.

Cati György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára
— a városi torony mellett. —

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkék és szépitőszerek, stb. stb.

BOROTVA FELESLEGES!
Rasol kés nélkül borotvál!

A ki pénzt akar megtakarítani, a ki időt akar megtakarítani, a ki nem akarja magát bőrbajnak kiténni,

az RASOL-lal

borotválkozik.

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Egy kgr. ára 30-szori borotválkozáshoz 2 K. 40 fillér. Vidékre 3 K. előleges beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább. — Készíti és szétküldi:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körút 55. sz.

Kapható minden drogeria és illatszerekkereskedésben.

A világ legjobb szőrvesztője!

RASOLIN

HÖLGYEKNEK AJÁNLATOS!

Egy doboz ára helyben 2 kor., vidékre 2.50 kor. előleges beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább.

Egyedüli készítő:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körút 55. sz.

RAKTÁR:

Török József gyógyszerárában, **Király-u. 12.** és minden drogeriában.

A községi takarékpénztár

elfogad takarékbetéteket könyvecskére 1 koronától felfelé 3¹/₂% kamatozással (félévről félévre tőkésítve) minden adólevonás nélkül. A kamatok a betét napját követő munkanaptól számíttatnak.

Visszafizet takarékkönyvre tőkéket, rendszeren előleges felmondás nélkül; a körülményekhez képest azonban fentartja a takarékpénztár magának a jogot, hogy szükség esetén alapszabályai 12. §-át vegye igénybe. A kamatozás megszűnik a visszafizetés napját megelőző munkanappal.

Betétek, melyek a befizetést követő munkanaptól számított 8 napon belül vétetnek ki, minden kamatozás nélkül fizettetnek vissza.

Törlesztéses kölcsönt ad 5% kamattal a városban vagy annak 3 alközségében levő ingatlanokra való jelzálogos betáblázás ellenében.

Előlegeket ad jutalékmentesen 5% kamattal a bécsi és budapesti tőzsdei árlapban foglalt értékpapírokra az árfolyam ³/₄ részéig.

Hivatalos órák naponta délelőtt 9-től délután 1 óráig.

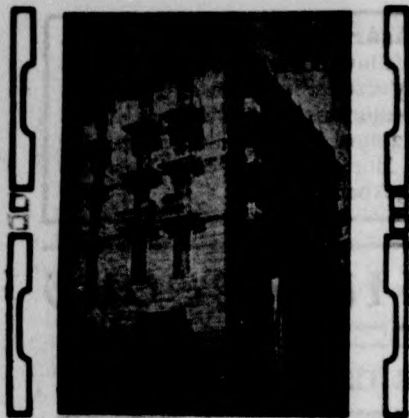
AZ IGAZGATÓSÁG.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

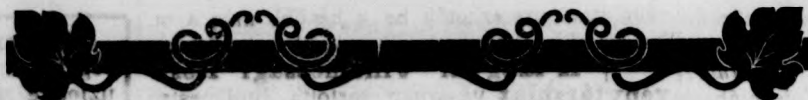
az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérbajokban, továbbá **elkővéredés, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvénynél, vérbőségél s egyéb belső szervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél **Komáromban.** Kapható minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Bristol szálló

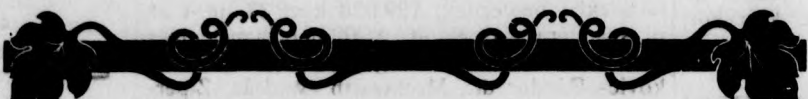
Abbazia.
Nagy kávéház és étterem.
Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Fiume, Adria palota.

Abbazlában Magyar Otthon Villa „Juliana“

Minden kényelemmel ellátott, gyönyörű fekvésű parkírozott pensió egyesek és családok részére.
Minden szobából kilátás a tengerre.

Kifűző magyar konyha.

Rendkívül mérsékelt árak

Első és legjobb hírnevű órázlat

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórák.

Genfi és Glashütte-féle
angol különlegességi
gyártmányok.

„De la Ville“

Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás
minden nap játszik.

Kőbányai és pilseni ősforrású sörkimérés.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

Hirdetmény.

Alólirott tisztelettel tudatja, hogy már megkezdte a bevált takarékszerkezeti tevékenységet, mely kicsi és díszes pénz-vasszekrényeken ugynevezett házi takarékszekrénykéken alapul és saját érdekében felhívja a tisztelt közönséget azok lehetőleg kiterjedt igénybe vételére.

E takarékszerkezet azon nagy előnyt nyújtja, hogy e takarékszekrények útján jelentékeny megtakarításokat lehet eszközölni, amennyiben azok nyílásán át 10 filléres és nagyobb pénzarabokat lehet bevezetni mindaddig míg a szekrényke megtelik, a mely esetben azt elviszik az alólirott bankhoz, mely azt kinyitja. tartalmát kiüríti és azt gyümölcsözőleg takarékkönyvecskébe helyezi el. A fél azután takarékkönyvecskét kap az összegről, visszakapja a zárt takarékszekrénykét, holott annak kulcsa a banknál marad, hogy e folyamat utóbb megismétlődjék.

Megkülönböztetésül a szokásban lévő megtakarítási módszertől, melynek alapján várni kellett, hogy legalább 5 korona összegyűljön, míg azt a takarékpénztárba vihették holott időközben többé vagy kevésbé sürgős vagy indokolt szükségletek által arra kényszerültünk, hogy a pénzt igénybe vegyük s ily módon a gyűjtő nem jutott semmi célhoz: a jelen rendszer megtakarításokhoz módot nyújt 10 filléres betétek útján, a mennyiben ki van zárva a lehetőség, hogy a fél megsemitse jó szándékát az általa, hogy kiszedi gyűjtött tőkét, mert a szekrényke kulcsa a bank őrzetében van.

Magától értődik, hogy megtörténvén a takarékkönyvecskében való elhelyezés, a fél pénzt bármely pillanatban felveheti.

Biztosítékul a reá bízott takarékszekrényekért a fél tartozik 4 koronát letétbe tenni, mely összeg szintén gyümölcsözőtetik és vissza térítettik a félnek, mikor a szekrénykét nekünk visszaszolgáltatja.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank Fiumei Váltóüzlete.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.
VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
tábláoskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, számlára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőriz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek

inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.